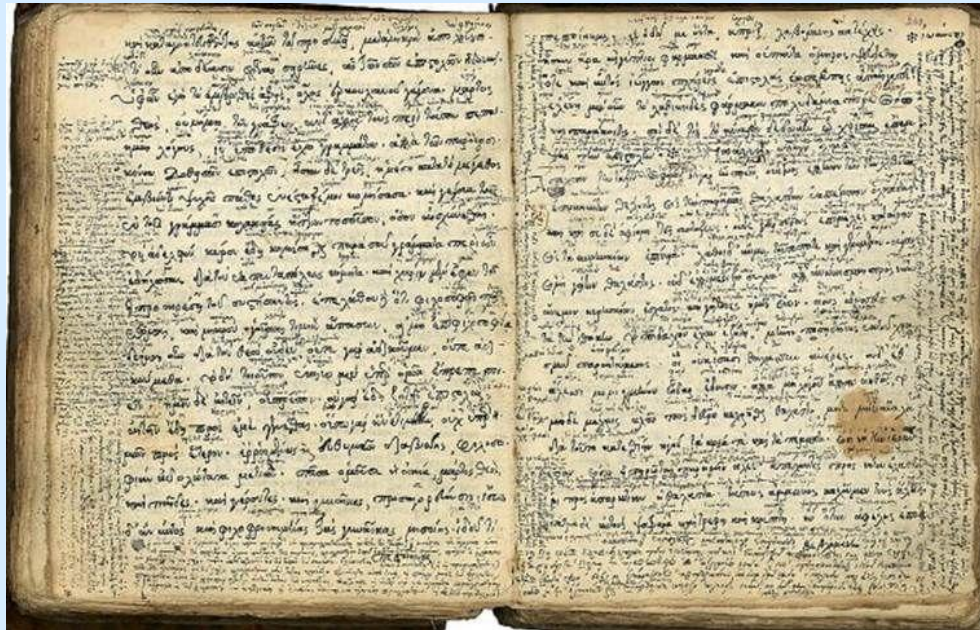

Στιγμές από τη Βυζαντινή Λογοτεχνία

ΠΗΓΗ: ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Μιχαήλ Ψελλός: Εγκώμιο στην ψείρα

- *[Η ψείρα], όπως ειπώθηκε, έχει πρόσβαση και μπορεί να κυκλοφορήσει σε όλο το σώμα, όμως το κεφάλι είναι το κατοικητήριό της, όπως ορίζεται για μια βασίλισσα το ανάκτορο. Ο αυχένas και ο θώρακας και η πλάτη και οι βραχίονες και όλο το σώμα μέχρι τα πόδια είναι λόφοι και πεδιάδες και σαν την οικουμένη νέμεται το ζώο τα πάντα. Όταν υπάρχει νηνεμία προβάλλει ανοίγοντας ορθάνοιχτες τις πόρτες και φέρνει την άνοιξη στα κάλλη της. Αν κάτι όμως πάει να τη βλάψει, τότε με φρονιμάδα επιστρέφει στο παλιό της σπίτι και καταλαμβάνοντας την κορυφή της κεφαλής σαν τύραννος αφήνει τα χέρια να μάχονται στα τείχη, ενώ αυτή φρουρείται στον πύργο των μαλλιών του κεφαλιού. Εδώ το ζώο είναι δύσκολο να νικηθεί, διότι όπως τα στάχυα φυλάσσουν ακέραιο το στάρι από τις εισβολές, έτσι και οι τρίχες αποκρούουν οτιδήποτε μπορεί να βλάψει την ψείρα. [...]*
Δε θέλησα να προσφέρω ένα εγκώμιο στην ψείρα (δεν τρελάθηκα τόσο), αλλά να σας δείξω πόσα μπορεί να κάνει ο λόγος, ώστε βλέποντας το παράδειγμα να πλησιάζετε με ενδιαφέρον και τα ευτελέστερα υποκείμενα και να με μιμείσθε.

Βίος και πολιτεία της οσίας μητρός ημών Πελαγίας

- *Και μετά από οκτώ μέρες, ακούστηκε ότι ο άγιος Πελάγιος, που έφερε θεϊκά σημεία, πέθανε "εν Χριστώ". Και από όλα τα μοναστήρια, και από τα Ιεροσόλυμα, και από τη Νικόπολη, και από την Ιεριχώ και πέρα από τον Ιορδάνη, μαζεύτηκε πλήθος μοναχών, για να μεταφέρουν το λείψανο στο όρος των ελαιών. Και άνοιξαν τη μικρή πόρτα του κελιού του, και έβγαλαν έξω το άγιο λείψανο και το τοποθέτησαν πάνω σε ένα σκαμνί. Και πλησίασε τότε ο επίσκοπος και οι άγιοι πατέρες, για να το ετοιμάσουν. Και όπως το άλειφαν με μύρο, είδαν ότι ήταν γυναίκα. Και τότε κραύγασαν και είπαν δυνατά "Δόξα σοι ο Θεός, που έχει πολλούς κρυφούς δούλους πάνω στη γη, όχι μόνο άνδρες αλλά και γυναίκες*

Ιωάννης Μαλάλας, Χρονογραφία

- Τον έβδομο χρόνο της βασιλείας του, η μεγάλη Αντιόχεια επλήγη από θεομηνία για πέμπτη φορά, το μήνα Μάιο, κατά την υπατεία του Ολυβρίου. Τον καιρό εκείνο ο Θεός έσπειρε πολύ φόβο στους ανθρώπους: οι παγιδευμένοι στα κτήρια καίγονταν μέσα στη γη, από τον αέρα φαίνονταν σπινθήρες φωτιάς, και έκαιαν σαν αστραπή όποιον βρισκόταν εκεί, κόχλαζε το έδαφος της γης και πυρακτώνονταν οι θεμέλιοι λίθοι, καθώς ανασηκώνονταν από τους σεισμούς και καθώς αποτεφρώνονταν από τη φωτιά, ώστε ακόμα κι αυτούς που ξεκολλούσαν και έφευγαν προλάβαινε η φωτιά. Από αυτό η Αντιόχεια καταστράφηκε: δεν έμειναν παρά μόνο τα κτήρια κοντά στο βουνό και δε σώθηκε ούτε εκκλησία, ούτε μοναστήρι, ούτε άλλος άγιος τόπος ανέπαφος.

Προκόπιος, Ανέκδοτα

- Στην εμφάνιση, λοιπόν, έτσι ήταν ο Ιουστινιανός. Το χαρακτήρα του όμως δεν μπορώ να τον περιγράψω με ακρίβεια. Ήταν, σαν να πούμε, τόσο κακούργος όσο και μωροπίστευτος, ο τύπος του ανθρώπου που λέγεται κουτοπόνηρος. Ο ίδιος δεν ήταν ποτέ ειλικρινής με τους γύρω του και όλα τα λόγια και τα έργα του έκρυβαν πάντα δόλιες σκέψεις. Ωστόσο, εύκολα έπεφτε θύμα αυτών που ήθελαν να τον εξαπατήσουν. Μέσα του υπήρχε εκ φύσεως ένα ασυνήθιστο μείγμα βλακείας και κακοήθειας.

Μιχαήλ Ψελλός, Χρονογραφία

- Δεν μπορώ να πω με βεβαιότητα αν το ερωτικό ζεύγος και οι συνεργοί του διέπραξαν αυτό το φρικτότατο έγκλημα εις βάρος της ζωής του. Δεν μπορώ να κατηγορήσω εύκολα για πράγματα που δε γνωρίζω ικανοποιητικά. Είναι πανθομολογούμενο όμως ότι, αφού πρώτα τον μάγεψαν με φάρμακα, του έδωσαν τελικώς ένα δραστικότατο δηλητήριο, τον ελλέβορο. Τη στιγμή αυτή δεν αμφισβητώ μια τέτοια πιθανότητα, δεν αμφιβάλλω όμως ότι αυτοί οι δύο έγιναν η αιτία του θανάτου του.

Λίβιστρος και Ροδάμνη, ιπποτικό μυθιστόρημα

- Αναστενάζουν τα βουνά, πάσχουν δι' εμέν οι κάμποι, θρηνούσιν τα παράπλαγα, βροντούν οι λιβαδιές, και δένδρα τα επαρέδραμα και οι ραχωτές κλεισούρες έχουν τους πόνους μου ακομή και αντίς μου αναστενάζουν.
- Λέγουν: "εδιέβην απ' εδώ στρατιώτης πονεμένος, άγουρος ποθοφλόγιστος δια πόθον ωραιωμένης· τα δάκρυα του είχεν ποταμούς, βροντάς τους στεναγμούς του, καπνόν επάνω εις τα βουνά τον πονοανασασμόν του τον ήλιον είχεν μάρτυραν και εις τόπους μετ' εκείνον τα σύννεφα εσκεπάζετον, συνέπασχεν μετ' αυτόν.

Αχιλλίδα (ερωτικό ποίημα)

- Φεγγαρομεγαλόφθαλμος ήταν η κόρη εκείνη μέσα από τα ομμάτια της οι έρωτες δοξεύουν· τα φρύδια της καμαρωτά, έμορφα εγερμένα και κοκκινοπλουμόχειλη, σελήνης λαμπροτέρα, μαρμαροχιονόδοντος, γλυκοστοματοβρύσις, ασπροκοκκινομάγουλη, γέννημα των χαρίτων, κρυσταλλοχιονοτράχηλος, υπερανασταλμένη, στρογγυλοεμορφοπούγουνη και κάλλος είχε ξένον.